

PONÈNCIA
D'ESTRATÈGIA POLÍTICA

13 de Maig 2017

II Congrés balear
Creixem amb tu

EL PI – PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS

1. D'ON VENIM

Aviat farà cinc anys que es va fundar EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS. Molts i importants esdeveniments s'han succeït entre les dates de celebració del primer i del segon Congrés del nostre partit. Cal destacar, entre tots, la concurrència del nostre partit a les eleccions autonòmiques i locals de maig del 2015. Les eleccions de 2015 ens van permetre, juntament amb les coalicions preelectorals, accedir per ara a 16 batlies de les Illes Balears (Ariany, Artà, Alcúdia, Costitx, Sineu, Banyalbufar, Porreres, Sa Pobla, Selva, Maria de la Salut, Sant Joan, Petra, Lluçmajor, Sencelles, Santa Margalida i Lloseta). En percentatges, els nostres 97 regidors ocupen avui responsabilitat de govern en gairebé el 30% dels municipis, essent EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS una força municipal de primer ordre. De fet, abans que acabi la legislatura tenim acordat assolir noves batlies (Manacor, Andratx, Felanitx). Una força municipal que ens ha permès presidir la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB).

EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS ha irromput també amb força al Parlament de les Illes Balears amb 3 diputats i al Consell de Mallorca amb 3 consellers electes. Només un petit grapat de vots ens va impedir aconseguir un diputat per Eivissa. Aquesta presència a les grans institucions de les Illes Balears determina l'estratègia política del partit i la seva visibilitat en el panorama polític balear.

Dia 16 de març del 2013 celebrarem el nostre Congrés Fundacional i, en aquella reunió, es definiren els trets ideològics i objectius del nostre partit. Així, afirmarem¹ tenir la convicció que havíem de construir una força política majoritària d'àmbit interinsular, que no respongués als dictats de fora i que ocupés la centralitat. Afirmarem aleshores ser conscients que hi ha altres expressions, ja siguin culturals, cíviques, mediambientals, econòmiques o socials, amb les quals hem de consolidar complicitats i articular noves vies de col·laboració i entesa, sense que això suposés la baixa del nostre ideari ni de les nostres aspiracions de normalització nacional.

Naixia així EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, una formació política que assumia el repte, mai aconseguit per una organització política d'àmbit balear, d'assolir representació a tot el conjunt de les nostres illes: Gimnèsies i Pitiüses (Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera). I d'assumir el repte, mai aconseguit tampoc, de ser presents a Madrid amb un diputat d'obediència exclusivament balear.

Reiterarem en aquest segon Congrés que el nostre és un projecte² integrador de totes les illes en igualtat de condicions, que aspira a contribuir al redreçament del país mitjançant el correcte desenvolupament de l'economia, l'estat del benestar de les persones i la defensa i l'ampliació decidida i compromesa del nostre autogovern d'acord amb el que demandin els ciutadans de les Illes Balears sense cap més límit

¹ I Congrés El Pi-Proposta per les Illes Balears. Congrés fundacional. Ponència d'Estatuts i Organització.

² I Congrés El Pi-Proposta per les Illes Balears. Congrés fundacional. Ponència Política.

que allò que, entre tots i per mitjans democràtics, vulguem decidir; assumint que per a aconseguir aquests objectius hem d'actuar d'acord amb els principis de responsabilitat, honestedat, transparència i participació en la gestió pública.

És, precisament la nostra aspiració d'esdevenir una força política i social majoritària la que ens obliga a adaptar constantment el nostre ideari polític, a fer una realista i permanent revisió del contingut d'aquestes expressions –balearisme, centralitat, autogovern...- d'acord amb l'evolució del pensament i necessitats polítiques i les realitats socials, econòmiques i culturals dels ciutadans de les Illes Balears. Modular el nostre discurs polític, en definitiva, d'acord amb les prioritats i evolució dels valors del país i incorporar en els nostres objectius programàtics els canvis importants i les demandes que es vagin produint al llarg del temps.

2. EL PANORAMA POLÍTICA DELS DARRERS QUATRE ANYS

El 2014 significa un punt d'inflexió en la política d'arreu de l'Estat espanyol a causa dels esdeveniments de gran calat que es van anar succeint al llarg d'aquell any.

La crisi econòmica iniciada el 2007 ha posat en qüestió i ha modificat l'equilibri polític nascut de la transició, basat fonamentalment en la pacífica alternança en el poder entre el PP i el PSOE (amb la breu presència d'UCD en les dues primeres legislatures), modulats en moments de manca de majories absolutes per la intervenció d'una minoria catalana, basca i canària que, alternativament, havien propiciat governs estables d'un o d'altre signe que feia pensar que l'encaix de les aspiracions polítiques, econòmiques, culturals i socials perifèriques en el model d'Estat autonòmic avançava pel bon camí.

Fa un grapat d'anys que en l'àmbit de model d'Estat, d'Estat de les Autonomies, es viu un procés de recentralització, que es veu agreujat per les sentències del Tribunal Constitucional, que són cada vegada més restrictives en la interpretació dels preceptes constitucionals i que fan que cada vegada sigui més difícil avançar en l'autogovern dels territoris autònoms. No es dona cap marge a les Comunitats que compartim la mateixa reivindicació de rebre un tractament fiscal i financer més just per part de l'Estat; i la nova estratègia del govern central es limita a proposar al poble espanyol un gir constant cap a la recentralització competencial i a negar-se a atendre les legítimes demandes dels territoris que sostenen l'entramat econòmic de l'Estat, posant permanentment en qüestió el fràgil equilibri de legitimitats democràtiques sorgit de la Transició. Fa anys que en l'àmbit de model d'Estat, les Comunitats anomenades perifèriques reivindiquen una revisió profunda d'aquest model tant en allò relacionat amb un nou model de finançament que sigui mínimament equitatiu i que respecti regles elementals com el *principi d'ordinalitat*³, com en allò relacionat amb un blindatge de les competències pròpies que impossibiliti que l'Estat les buidi de contingut. Cada pic la incomprensió entre les elits estatals i les anomenades nacionalitats i regions es fa més profund.

³ El *principi d'ordinalitat* predica, en síntesi, que després d'aplicar les aportacions econòmiques anuals a l'Estat, cap territori no pot ocupar, a la taula de rendes per càpita de les Comunitats Autònomes, un lloc inferior al d'abans de realitzar la redistribució de recursos (nota del ponent).

Paral·lelament sorgiren a Espanya noves formacions polítiques d'àmbit estatal que han fet variar l'equilibri clàssic de forces no només a Madrid, sinó a moltes assemblees autonòmiques i en els ajuntaments de les grans ciutats. Es tracta de partits nascuts de forma accelerada, més de dalt que de baix, bàsicament d'una sobreexposició mediàtica i que, per la mateixa raó, no disposen de cap estructura ni implantació territorial sòlida.

Aquest nou dibuix polític s'ha vist reforçat, en bona part, per la deriva política que hem patit a Espanya entre els anys 2010 i 2015 i que ha evidenciat l'inici d'una nova era política on tant el bipartidisme clàssic com l'Estat de les Autonomies, tal com s'ha entès fins ara, presenten clars símptomes d'obsolescència.

Les polítiques recentralitzadores han tingut com eixos fonamentals:

1. El desenvolupament normatiu de les mesures d'equilibri pressupostari, blindades amb la reforma constitucional pactada entre el PP i el PSOE l'any 2011 (art. 135 de la Constitució). Aquest principi, ja s'ha vist, no permet actuar adequadament en cicles llargs de crisi com els actuals, ja que les úniques receptes per a tendir al dèficit zero consisteixen a augmentar impostos i disminuir la despesa pública, fets ambdós que afecten tràgicament als sectors més vulnerables i impedeixen l'aplicació de polítiques públiques de foment. Tot i a pesar que a llarg termini, però sempre atenent a cicles econòmics complets, no a anualitats pressupostàries, és positiu tendir a disminuir gradualment el deute públic com a mesura d'estalvi; però no com a norma rígida i al marge de l'evolució econòmica i tributària del país.
2. Com a segon eix de les polítiques de recentralització tenim les reformes administrativa, laboral, educativa, i sanitària, que han transcorregut paral·leles a un augment generalitzat de la pressió tributària, especialment sobre les classes mitjanes. Mesures dures que han impactat sobre els ciutadans, que han vist com, al llarg d'aquests darrers anys, s'han endurit les seves condicions laborals i salarials sense que això s'hagi traduït en un augment de la competitivitat ni en cap reforçament de les estructures productives, persistint la desconfiança en el futur. Un sector educatiu que ha patit una disminució alarmant de la qualitat educativa, cada vegada més allunyada de la realitat laboral i que ha anat acompanyada d'una permanent conflictivitat en el sector. Un sector sanitari que ha hagut d'assistir a dures retallades del sistema de salut pública, que han reduït a la mínima expressió les prestacions sanitàries. Tot amb l'afegit d'un retrocés en el sistema de drets i llibertats públiques, curiosament reconeguts com a drets fonamentals per la Constitució.

En matèria de corrupció política hem hagut de patir l'aparició de constants casos de malbaratament dels fons públics que han estat tractats amb excessiva tibiesa per part del sistema judicial, fet que ha contribuït, sens dubte a incrementar el descrèdit de la política i a fer de la corrupció un dels principals motius de preocupació de la ciutadania.

Tot plegat, crisi econòmica, corrupció i retallades no han fet més que augmentar l'escletxa entre rics i pobres, incrementant exponencialment les desigualtats i fent d'aquest desequilibri el principal problema a resoldre en els pròxims anys.

Per a donar solució al problema de la crisi econòmica es va produir la modificació de l'article 135 de la Constitució espanyola. Amb ella s'instaurà l'equilibri pressupostari a l'Administració local, permetent en canvi el dèficit a la resta d'Administracions. Aquí és quan comença la injustícia que pateix l'administració més propera als ciutadans.

L'aplicació de la Llei Orgànica d'Estabilitat Pressupostària (la vulgarment coneguda com a Llei Montoro) ens ha portat cap a una situació on els ajuntaments es troben bloquejats per poder invertir i el que és més greu, sense poder generar llocs de feina ni activitat econòmica als municipis. L'explicació d'aquesta situació negativa per als ajuntaments la trobem en el fet que aquesta restricció alhora suposa una forma de maquillatge dels comptes de l'Estat, el qual amb els superàvits municipals millora cara Europa els seus comptes públics, compensant d'aquesta manera el dèficit de l'Administració General de l'Estat. Aquesta injustícia es fa més palesa si tenim en compte la funció social, deguda a la proximitat amb la ciutadania, que exerceixen els ajuntaments com a primera instància pública del ciutadà. Queda clar que cal que desapareguin les restriccions de la norma, permetent restablir i millorar els serveis que ofereixen els consistoris. Una norma que com s'ha demostrat castiga la bona gestió de les administracions locals amb l'establiment de límits a les inversions amb els diners dels mateixos ciutadans dels municipis.

Mentrestant, a ca nostra s'han succeït dues legislatures: una de terrible, presidida pel Partit Popular amb el Sr. Bauzá al capdavant i una altra que en el moment de debatre aquesta ponència tot just arriba al seu equador, protagonitzada per un "Govern de les aparences i dels incompliments" articulad entorn d'un pacte d'esquerres que, una vegada més, ha decebut bona part de les esperances que havien dipositat en ell els seus votants.

El Govern del Sr. Bauzá, a grans trets, va destacar per la seva política de retallades generalitzades, la manca d'inversions, l'intent de desmantellament dels Consells Insulars i el menyspreu absolut pel parlamentarisme i la democràcia. Un Govern que només va estar a prop dels poderosos i que va maltractar a les classes mitjanes i als petits i mitjans empresaris en una legislatura caracteritzada per un executiu que va gestionar a base de decrets lleis i que va posar de manifest una aversió malaltissa cap a la llengua catalana i la cultura de les nostres illes, amb clara confrontació amb els sectors intel·lectuals del país i la pròpia Universitat.

Val a dir que EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, des dels seus inicis, ha apostat d'una manera clara i sense matisos per la defensa de les nostres senyes d'identitat i d'un model d'integració social que es fonamenti en: a) prioritzar la llengua i la cultura pròpies de les Illes Balears com a principal referent de la nostra identitat diferenciada, garantint el seu ús per part de les institucions com a llengua vehicular i la seva promoció en tots els àmbits; b) garantir que el sistema educatiu eduqui als nostres infants i joves de manera que en acabar la seva escolarització obligatòria tinguin un perfecte coneixement, com a mínim, de les dues llengües oficials, sense perjudici que se n'hi pugui incorporar una tercera.

El nou Govern d'esquerres sorgit de les eleccions del 2015 ha continuat amb la manca de respostes als problemes reals de la gent. Cert que s'han desactivat una part de les polítiques del Govern Bauzá (la derogació del TIL, la moratòria de grans superfícies...)

i que s'han adoptat algunes mesures positives (la Llei «de Fosses», la implantació de la Facultat de Medicina, la Llei de garantia dels drets del col·lectiu LGTBI, l'Impost turístic, etc.). Però també és molt evident que el Pacte ha donat sobrades mostres de fragilitat i d'instabilitat, de manca de lideratge i d'eficàcia que l'han obligat, en els moments claus, a haver-se de recolzar en els nostres tres diputats, sense el concurs dels quals avui no tindríem Facultat de Medicina ni l'Impost sobre estades turístiques ni els canvis normatius a favor del petit i mitjà comerç. Un Govern que ha deixat palès que no disposa de cap pla seriós per a liderar les polítiques de recuperació econòmica que demanda el país, que no avança en la cessió de competències als Consells Insulars i que ni tan sols disposa del full de ruta per a abordar problemes tan peremptoris com la regulació del lloguer turístic i el tot inclòs, la diversificació econòmica, la problemàtica dels vehicles de lloguer i/o fer arribar l'aigua potable amb normalitat a tots els municipis de les Balears.

Pel que fa al funcionament dels Consells Insulars, hem constatat, en línies generals, que els pactes d'esquerres que presideixen aquestes institucions a Mallorca, Menorca i Eivissa s'han caracteritzat per la seva manca de projecte i pels seus grans desplegaments mediàtics. Mentre el President i el Vicepresident del Consell de Mallorca es dediquen a viatjar a Grècia o al Sàhara, el d'Eivissa a gastar 10.000 € per a organitzar un "Consell a la Plaça" o la Presidenta de Menorca, entre viatge i viatge a Mallorca per negociar la seva quota de poder en la Conselleria de Cultura i Transparència, augmenta un 5% del pressupost del Consell en despeses corrents i de personal, cap dels Consells avança en el seu reforçament competencial i en un lideratge clar i compromès de la governança insular.

A Mallorca, una vegada més es constata que, en determinats grans temes, EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS ha jugat un paper fonamental al costat de l'equip de govern. Així, hem votat a favor de temes com la moratòria de grans superfícies, l'aturada de la importació de fems (aquesta darrera aprovada a proposta d'El Pi) o el rescat del Túnel de Sóller i s'han assolit consensos com el de l'aprovació dels primers Pressupostos de la legislatura, demostrant responsabilitat i voluntat d'entesa.

A Eivissa, el Consell tampoc ha ofert cap resposta als greus problemes d'habitatge, d'especulació en terreny rústic o de transport públic de l'illa. No s'han millorat els problemes mediambientals i aquest estiu passat s'han tornat a posar en evidència els greus problemes d'aigua que pateix l'illa i s'ha continuat amb la destrucció de la posidònia i els abocaments incontrolats d'emissaris que no s'acaben de reparar. Tot com a conseqüència de la greu situació de saturació turística que viu Eivissa i que el Consell pot gestionar des de les seves competències en ordenació territorial i urbanisme però que no ho pot fer completament per no disposar, entre d'altres, de les competències d'ordenació turística.

A Menorca, la situació ha estat semblant i, a banda que l'any 2017 el major esforç pressupostari s'ha dedicat a despesa corrent i de personal, cal destacar també el permanent victimisme d'uns i d'altres- el Govern d'esquerres i l'oposició del PP- a l'hora d'analitzar les polítiques que es desenvolupen a l'illa, deixant de banda oferir solucions reals als problemes concrets dels menorquins, culpant-se mútuament de la

manca d'avanços en l'assoliment de noves competències, com la de promoció i ordenació turística.

Una atenció especial mereix la capital balear, en la que fins i tot el seu topònim ha generat controvèrsia. Analitzar la situació individualitzada de Palma es considera necessària per la seva singularitat, per la seva capitalitat i per la seva força demogràfica i econòmica. El pes electoral de Palma representa, ni més ni menys, que el 48,5% del cos electoral de Mallorca i el 40% de tota Balears.

Palma té per davant, al llarg d'aquesta legislatura, el repte més important: l'aprovació d'un nou PGOU que definirà el seu model de ciutat per al segle XXI. Per entendre la importància d'aquest fet basta recordar que el darrer va ser aprovat fa gairebé 20 anys (1998). D'aquesta norma territorial depenen moltes coses i es generen múltiples influències cap a la resta del territori. Parafraçant la frase citada sempre per referir-se als EUA, podem afirmar que «si Palma esternuda, les Illes Balears es refreden».

Moltes de les problemàtiques de Palma tenen el seu origen en una deficient planificació territorial. Els successius PGOUs aprovats des de l'any 1950 s'han centrat més en el creixement urbanístic, turístic i poblacional que en posar ordre i avançar en la diversificació econòmica, qualitat de vida i sostenibilitat. Aquesta deficient planificació ha condicionat i condiona la qualitat de vida de les persones, segregant la població de forma perillosa: d'una banda, els situats en espais ben dotats (centre i façana marítima) i, de l'altra, la major part de la ciutadania, que es concentra en espais infradotats, abandonats pels successius planejaments (Eixample, corona de la Via de Cintura i barris perifèrics), on la població no s'atura de créixer i on els grups socials menys afavorits comparteixen espais residencials cada vegada més degradats amb els nouvinguts, majoritàriament immigrants africans i sud-americans.

Des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS observem amb preocupació tant les prioritats com les solucions que ofereix l'actual Pacte d'esquerres. Per exemple, es reivindiquen "nous" polígons tecnològics sense disposar de la contrapartida necessària pel que fa a polítiques i planificacions de la promoció i del desenvolupament tecnològic més enllà de les habituals requalificacions urbanístiques. Ensalada que se'ns serveix trempada de "polítiques mediambientals": eixos verds i propostes idíl·liques de mobilitat sostenible a base de carrils bici que posen al descobert les prioritats dels nous governants, més orientades cap a les aparences, la subsidiació i la propaganda que cap a la creació de models econòmics viables.

3. ELS NOUS PROBLEMES. LA CONSTRUCCIÓ D'EUROPA

El *Brexit* britànic, amb les conseqüències encara imprevisibles tant per a Europa com per al propi Regne Unit, representa la crítica més dura que ha patit el projecte europeu des del fracàs de la Constitució Europea i la seva substitució pel Tractat de Lisboa.

Les institucions europees es visualitzen avui per part de la ciutadania com una mena de macroestructura fosca de gestors grisos i allunyats de les realitats nacionals a la qual els governs fan servir de responsable de totes les polítiques ingrates que no s'atreveixen a assumir en primera persona en els seus respectius Estats, especialment

les de contingut econòmic i que reclamen sacrificis a la ciutadania. Retallades, equilibri pressupostari, rescat bancari, pujada d'imposts, harmonització comercial- entesa com a protecció dels interessos de les grans multinacionals- o manca de finançament són avui sinònims d'Europa.

Un dels problemes més greus que ha posat en evidència el fracàs del model actual d'Europa ha estat la immigració i la política en relació als refugiats de guerra. No es veuen respostes plausibles i coordinades davant un gran repte.

Davant d'aquesta problemàtica, des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS seguim defensant la necessitat de construir Europa. Un projecte col·lectiu de tots els que viuen i treballen al continent, una veritable democràcia amb un funcionament i una estructura que els ciutadans puguin arribar a entendre i fer-se seva, amb respecte per l'individu i per la diversitat de cultures i llengües que conformen la seva realitat (estiguin o no recolzades per una realitat estatal), amb reforçament i democratització de totes les estructures de caràcter participatiu; i posant l'èmfasi en la nostra integració en organismes on encara les Illes Balears, de forma incomprensible, no hi són presents, com és el cas de l'Assemblea de les Regions. Tot sense perjudici del principi de subsidiarietat que ha de presidir les relacions entre la Unió Europea i els seus estats membres.

Europa ha de ser capaç de donar una resposta conjunta, d'una banda, a les noves realitats econòmiques com són el desplaçament de les activitats productives i del treball cap als mercats emergents d'Àsia i la nova revolució industrial (basada en la globalització, les fórmules col·laboratives, la robòtica i la digitalització) i la geopolítica (conflictes al voltant de les nostres fronteres i atenció als immigrants i als refugiats). Acceptam el repte de construir una Europa solidària que es doti d'eines que li permetin la creació de polítiques comunes en temes fonamentals i legitimar-se democràticament.

Des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS reivindiquem de la Unió Europea el reconeixement del fet insular- dels seus costos- i reclamem mecanismes per a compensar-los, així com rebaixes fiscals harmonitzades dins del conjunt del continent, amb transposició immediata en les legislacions estatals. Sense deixar mai de banda la Política Agrària Comuna, exigint cada dia un millor tractament per als nostres pagesos i ramaders.

En relació al repte de la immigració i els refugiats, des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS defensem una solució basada en tres línies d'actuació:

- a) D'una banda, la lluita contra les màfies i les xarxes que trafiquen amb els éssers humans (centrant-nos més en polítiques de millora dels mecanismes de col·laboració en matèria d'informació i de coordinació entre les forces de seguretat i els serveis d'intel·ligència i no tant en aquelles que pretenen limitar la lliure circulació com a forma de lluitar de forma eficaç contra el terrorisme que alguns discursos xenòfobs insisteixen a associar a aquests fluxos migratoris i de refugiats).

- b) En segon lloc, normalitzant els fluxos migratoris regulars en les millors condicions possibles i sota bases comunes: es tracta que les persones que accedeixen al territori de la UE ho facin legalment, amb garanties i amb unes condicions suficients i dignes per part dels Estats receptors, que permetin la seva integració.
- c) I, en darrer terme i, tal vegada, la línia d'actuació més important, desenvolupant polítiques valentes, estructurals i sostingudes en el temps de desenvolupament conjunt entre la Unió Europea i els països d'origen dels moviments migratoris per tal d'oferir oportunitats negociades, i no imposades, de treball i subsistència a aquestes poblacions en els seus propis territoris, que respectin els Tractats Internacionals reguladors dels principis i drets fonamentals en matèria de treball i d'explotació dels recursos naturals. Tot fonamentat en un repartiment equilibrat i homogeni de l'acollida dels sol·licitants d'asil i dels fluxos migratoris.

Així serem capaços de combatre adequadament, no només els problemes que afecten a tots els ciutadans europeus, sinó les derives populistes i xenòfobes, tant de dretes com d'esquerres, que s'estan instal·lant al llarg de tota la geografia europea en els darrers anys.

El terrorisme no pot ésser la coartada de les polítiques xenòfobes que troben en moviments com ISIS o Al Qaeda l'excusa per criminalitzar grups ètnics o religiosos. El terrorisme islamista és una amenaça real que no pot es pot perdre de vista, però Europa ha de lluitar contra aquesta amenaça atacant el seu origen, tallant-la d'arrel, i no «fent pagar justos per pecadors». És per això que Europa no pot fer ulls cecs als conflictes de l'Orient Mitjà i s'ha de posicionar tot donant suport als règims democràtics existents i a l'expansió de la democràcia, des del rebuig absolut del totalitarisme i de qualsevol casta d'integrisme.

Fa molt poc ningú creia que el *Brexit* era possible. Ara sabem que Donald Trump també és possible. No podem permetre, i des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS col·laborarem per evitar-ho, que les polítiques europees caiguin en mans de xenòfobs, de populistes o de demagogs.

4. UN PROJECTE DENOMINAT ESPANYA

A Espanya, les tensions derivades de la crisi econòmica més greu viscuda mai en democràcia es veu contestada, des de fa uns anys, d'una banda, pel conflicte territorial i, per una altra, per diversos moviments populistes tant de dretes com d'esquerres, articulats al voltant de noves opcions polítiques. I, en darrer terme, per veus cada vegada més autoritzades, dins i fora de l'Estat, que reclamen un gir democràtic a Espanya.

La solució a la crisi existent no s'assolirà, en bona part, fins que no es doni una resposta política a problemes que són polítics. Ens referim, òbviament a l'encaix i al finançament dels diferents territoris que conformen l'Estat espanyol, un problema endèmic. Un enfrontament que, en democràcia, hauria d'haver acabat fa temps cercant i trobant respostes adequades a les reivindicacions dels territoris o dels sectors socials.

La resposta a aquest xoc de trens ha consistit, després de gairebé un any agònic de bloqueig institucional, on les principals forces estatals han donat mostres més que sobrades de la seva poca cultura de la negociació, en una mena de pacte de concentració i salvació “nacional” entre el Partit Popular, Ciutadans i el PSOE (el mal denominat “bloc constitucionalista”, en una mostra més que evident que les etiquetes, en política, estan sobrevalorades i fan més mal que bé), on l’únic que ha sortit perdent ha estat el conjunt de la ciutadania espanyola, que s’ha vist sotmesa a una nova legislatura d’un Govern que ja ha donat mostres sobrades de quines són les seves solucions als problemes de les persones: retallades, pèrdua de llibertats individuals, increment d’imposts a les classes mitjanes, amnisties fiscals per als poderosos, menyspreu per la diversitat cultural i recentralització. Un pacte que, a més, només és d’investidura i que no dona estabilitat al Govern de l’Estat. Per tant, ens dirigim a èpoques de turbulències que poden acabar provocant noves conteses electorals.

La necessitat de disposar d’un nou discurs sobre la planta de l’Estat Espanyol ja no només és evident sinó peremptori si no es vol arribar al col·lapse democràtic i a la ruptura territorial, ja que l’equilibri de forces que sostenia la democràcia espanyola ha quedat al descobert. S’imposa, per tant, un nou discurs, basat en defugir definitivament el concepte ranci de nacionalisme espanyol centralista, uniforme i radial, basat en la creença que el territori espanyol és homogeni i que el que val per uns val per a tots (ha arribat el moment de declarar solemnement que de cafè n’hi ha de moltes classes i que, fins i tot, n’hi ha que no els hi agrada el cafè). Cal doncs rompre el dogma que totes les Comunitats Autònomes han de tenir necessàriament les mateixes competències i reconèixer el paper primordial de la iniciativa i l’empenta dels diferents territoris que conformen Espanya, caminant cap a un model clarament més dispositiu i bilateral que resolgui, d’una vegada per totes, el model d’integració de les diferents realitats nacionals i regionals que conformen Espanya i l’equitatiu repartiment dels recursos, i permeti que cada territori assoleixi el nivell d’autogovern que consideri oportú. Reclamam per a Balears, d’una forma clara i serena, però absolutament convençuts, el model del Concert Econòmic del qual gaudeixen els pobles basc i navarrès i un model de relació política amb Europa com el que disposen, per exemple, Estats com Bèlgica. Només des d’un lleial i compromès reconeixement de legitimitats i de sobirania en el marc d’una Europa democràtica es trobaran les solucions imprescindibles.

S’ha instaurat en les nostres institucions en aquests darrers anys un important consens respecte a la reclamació per a les Illes Balears d’un nou model de finançament. Ara bé, també els ajuntaments pateixen una discriminació financera immerescuda i impresentable que queda personificada en la coneguda com a Llei Montoro o Llei d’estabilitat pressupostària. Una Llei que té el seu origen en el pacte PP-PSOE per a la modificació de l’art. 135 de la Constitució. La limitació de despesa a una administració sanejada i que no té problemes ni d’endeutament ni de dèficit s’ha d’acabar. S’ha de permetre als nostres ajuntaments invertir els seus romanents en millores per a la ciutadania. Aquesta demanda és avui un clam de les nostres principals institucions: Govern, Consells Insulars i la Federació d’Entitats Locals (FELIB), institucions que han fet arribar la seva demanda a la conferència de Presidents autonòmics celebrada el mes de març d’enguany.

S'ha arribat a una situació insostenible en la qual el romanent de tresoreria dels municipis de les Illes Balears segons les liquidacions del 2015 puja a 400.000.000 € i 5.000.000.000 € a tot l'Estat espanyol, el que suposa un 0.44% del PIB; doblers que no es poden reinvertir en la dinamització de l'economia local i la reducció de l'atur.

Per tant, sense entrar en profunditat en aspectes tècnics, es proposen les següents mesures:

- a) Que la regla de la despesa es flexibilitzi o s'elimini per a aquelles administracions que tinguin uns comptes sanejats.
- b) Que la referència de càlcul tingui en compte el pressupost de despesa aprovat per a cada nou exercici i no, com ara, les obligacions reconegudes l'any anterior, circumstància que impedeix utilitzar els estalvis d'anys anteriors.
- c) Ja que la norma només permet incrementar la despesa amb canvis normatius que suposin més ingressos (és a dir, augment de la càrrega fiscal), des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS proposem que qualsevol increment de recaptació (noves altes d'IBI, més ingressos per concessions municipals, etc.) incrementin en la mateixa mesura el nivell de despesa.
- d) I que les despeses sobrevingudes per motius extraordinaris, urgents i necessaris, tals com sentències judicials, trencaments de xarxa d'aigua i clavegueram..., no es considerin com a despesa computable a l'efecte de la regla de la despesa.

Hem dit abans que les xifres de romanent de tresoreria dels municipis de les Illes Balears de l'exercici 2015 ascendeixen a 400.000.000 €. Des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS exigim poder-los incorporar als Pressuposts municipals per a atendre millor els nostres ciutadans i millorar la qualitat de vida dels nostres pobles.

Des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, defensem, per tant, un model d'Estat obert, amb una profunda descentralització, descentralització tant en l'àmbit de la despesa pública com en l'àmbit de la capacitat fiscal i de decisió política. Un model que incorpori valors de la cultura federal per evitar lectures i visions recentralitzadores. Un model superior del nominalisme i de denominacions com "federalisme" o "confederalisme" que en si mateixes no volen dir gaire cosa, ja que hi ha tantes classes de federalismes com Estats federals hi ha al món. Defensem el Concert Econòmic com a forma de relació fiscal i financera amb l'Estat. Per mor d'això, hem establert i establirem en el futur acords i/o col·laboracions amb aquells territoris que comparteixen els mateixos problemes econòmics, financers i competitiu que tenen les Illes Balears. Així signàrem, el juliol del 2014, un acord marc de col·laboració amb *Coalición Canaria*, una organització política que reconeixem com a coincident amb el nostre partit pel que fa als seus postulats ideològics i interessos, que defensa com nosaltres un model d'Estat plural que avui definim i que es declara obertament com a força política nacionalista canària. I amb la que hem convingut treballar conjuntament per a la reforma del model d'Estat i, per tant, de la Constitució, i per reclamar el reforçament de l'autogovern dels nostres respectius territoris, rebutjant actuacions que puguin posar en perill la nostra economia (com les prospeccions petroleres), reclamant la cogestió dels ports i aeroports insulars, lluitant pel

reconeixement i compensació del fet insular i defensant políticament l'adopció de models de finançament obertament federalistes, basats en la corresponsabilitat, la capacitat de generar i gestionar els tributs i la negociació en posició d'igualtat amb l'Estat pel seu repartiment. Així mateix, en la mateixa línia, estudiarem establir acords de col·laboració amb altres organitzacions polítiques que tinguin entre els seus objectius centrals acabar amb el greuge fiscal que pateixen diversos territoris perifèrics de l'Estat i la promoció de l'arc mediterrani del qual, no ho podem oblidar, les illes Balears formem part.

La Constitució de 1978 va suposar que Espanya sortís d'una certa foscor històrica. Passar d'una dictadura a la democràcia no era una feina senzilla i la seva consecució va ser un èxit innegable. La Constitució era una aposta per anar endavant, per avançar, per caminar. No era una arribada sinó una sortida. Una Constitució és una norma oberta i a EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS li agrada que així sigui. Per això, rebutgem les actituds d'aquells que se la volen apropiat en exclusiva en contraposició a la resta de ciutadans. Una Constitució ha de permetre múltiples opcions polítiques, com no pot ser d'altra manera. Una Constitució no és un dogma, és revisable i modificable, és interpretable i adaptable. Per a EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS una Constitució ha d'estar sempre plena de potencialitats. Una Constitució ha de permetre una lleial transferència de competències als territoris que se sentin capaços de gestionar-les més eficaçment que des de visions centralistes. Fins i tot, s'han de poder traspasar sense grans escàndols aquelles que sempre s'han considerat de titularitat estatal. Per tant, és la manca de voluntat d'entendre la diversitat i de canalitzar-la adequadament on es troben les arrels dels problemes. EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS no nega que la reforma de la Constitució pot ser, en alguns casos, una eina per trobar nous consensos.

5. CENTRATS EN BALEARS

El projecte d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS és un projecte balear. Un projecte fet i pensat per a les Illes Balears. El caràcter balear del nostre projecte és el nostre ADN. Des del respecte absolut a les singularitats de les diferents illes, des de la defensa d'una estructura forta de govern insular a través dels Consells- veritables governs de cada illa- i des de l'assumpció de la igualtat com a principi a partir del qual s'han d'articular les relacions entre els diferents pobles que conformen les Balears, volem construir balearitat.

EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS continuarà lluitant per crear una estructura sòlida de partit arreu de les Illes Balears. Pensem que només unint les Illes Balears en un projecte sentit per totes les parts que componen l'arxipèlag tendrem capacitat de guanyar pes polític i assolir objectius ambiciosos pel benestar dels ciutadans, hagin nascut on hagin nascut.

La tarifa plana dels vols entre les illes, metafòricament, es pot dir que és la punta de l'iceberg d'una cohesió i una convivència que presideix la nostra acció política. Un dels primers acords que adoptaren els mallorquins, menorquins i eivissencs que després confluïren a EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS va ser precisament posar

el tema de la connectivitat aèria entre les Illes com una prioritat d'Estat. Continua essent un objectiu irrenunciable i de primer nivell.

Lògicament però, el nostre plantejament sobre connectivitat no pot quedar restringit a resoldre la deficient relació interior. També necessitem una millora substancial en relació a l'exterior, cap a Espanya i cap Europa. Som conscients que el descompte per a residents ha estat posat en qüestió, cosa que EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS considera inadmissible. Ara bé, no ens conformem, no ens podem conformar amb aquesta mínima compensació. S'ha de garantir una bona connexió dels aeroports balears amb les principals ciutats espanyoles i europees. I una bona connexió implica freqüències i preus.

En aquest sentit de la connectivitat, s'hi pot inserir la nostra aposta per canviar el model de gestió dels nostres aeroports i dels nostres ports. Apostem perquè les institucions de les Illes Balears siguin determinants en la gestió d'aquestes infraestructures que són vitals en els territoris insulars. La cogestió aeroportuària és a mitjà termini un objectiu estratègic. Els nostres aeroports han d'estar al servei de la seva corresponent illa i no al servei del compte de resultats d'una empresa pública, semipública o privada. En relació als ports, defensem que totes les instal·lacions nàutiques i tots els ports esportius han de ser competència de les nostres institucions d'autogovern, com ho han de ser els ports d'Alcúdia, Maó, Eivissa i Formentera, tal com ja ho ha reivindicat i aprovat el Parlament de les Illes Balears a través d'una iniciativa d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS durant la present legislatura.

EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS és un partit que creu en l'Estatut que és una Llei Orgànica d'obligat compliment i, per tant, que considera que hi ha una ampliació del sostre competencial de Balears que s'ha de fer realitat. Obtenir competències en costes i litoral, en forces i cossos de seguretat, en justícia... és una reivindicació que mai podem deixar de costat.

No només l'Estatut s'ha de complir en matèria competencial, també hi ha un desenvolupament institucional pendent. EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS fa estona que impulsa la recuperació del Consell Econòmic i Social com a institució bàsica de concertació i diàleg permanent entre els diversos sectors que estructuren la nostra societat. Volem, també, que la Sindicatura de Greuges es materialitzi. Volem uns mitjans de comunicació públics que realment responguin a un model ample i consensuat, farcits de prestigi i suport ciutadà.

I volem desplegar l'Estatut en tot allò que té de potenciació dels Consells Insulars, sobretot a Mallorca. Uns Consells Insulars que no acaben de ser visualitzats socialment com uns protagonistes clars de la construcció d'unes Balears més sòlides i més potents però també, més dinàmiques i adaptades als avanços socials. L'insularisme és totalment compatible amb el balearisme, són dues cares de la mateixa moneda.

Volem un nou model de finançament que, a curt termini, passa pel principi d'ordinalitat i pel Concert Econòmic. Volem un règim econòmic especial que de bon de veres compensi la insularitat i ens permeti ser competitius en sectors estratègics com l'agricultura o la indústria. Volem unes inversions de l'Estat que no es converteixin en

un instrument per acabar de discriminar els ciutadans de Balears. Volem equitat i dignitat.

6. UNA POLÍTICA FETA DES DE LA SERIETAT I EL CENTRISME

Aquests gairebé dos anys de feina institucional d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS ens mostra la manera de fer política que considerem assenyada i rigorosa. Som un partit centrista que no cerca l'estridència, ni el conflicte, ni la brega, que pensa que un govern no ho pot fer tot bé o tot malament, sigui del color que sigui. Som un partit que creu en la capacitat d'aixecar ponts, en el sentit comú, en la feina rigorosa, en fer propostes en positiu, en la suma i el debat seriós.

En un cert sentit, gran part de l'acció política, avui en dia, s'ha convertit en un espectacle mediàtic i s'ha reduït a un *tweet*. I la política ha de ser molt més que això. No poden triomfar en política, encara que momentàniament es puguin dur més titulars dels que haurien de tenir, els que simplement fan escenificacions sense cap contingut de fons i sense cap conseqüència pràctica. Els polítics estam al servei de la societat per resoldre els seus problemes i bastir els seus horitzons, no estam per entretenir el personal i convertir les institucions en un pati d'escola.

Espectacles com els viscuts aquesta legislatura amb la Presidència del Parlament o amb l'adjudicació reiterada de contractes públics a dit a excaps de campanya per part dels socis de l'autodenominat "Govern de la Gent" demostren que hi ha maneres de fer que no aporten res de valuós a la col·lectivitat. Els que havien de regenerar la política han dedicat mesos a barallar-se entre ells per una cadira o un càrrec o a deixar en clar entredit la seva immaculada honestedat en la gestió d'allò que és públic. Moltes amenaces, moltes aixecades de cul, molta pirotècnia mediàtica, però quan EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS els hi posa a votació mesures concretes per lluitar contra la pobresa energètica o processos participatius per decidir sobre la Ronda d'Inca tot són excuses. Si aquesta és la nova política, n'hi ha per partir corrent.

El centrisme és per EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS un element nuclear del nostre projecte polític i de la nostra forma de fer política. No fem política en blanc o negre. Allò que considerem que el Govern fa correctament rebrà el nostre suport. Allò que considerem que el Govern fa malament rebrà la nostra crítica i la nostra rèplica democràtica. Rebutgem el bipartidisme empobridor que tot ho redueix i que genera una confrontació constant, sense matisos, de traç bast. El món dividit en dos blocs fa estona que ha acabat. No ens agrada el sectarisme en cap versió. Ens agrada el seny d'un poble que ha sabut superar moltes tempestes. Ens agrada el seny d'un poble enmig de la mar que ha sabut convertir-se en una potència econòmica de primer ordre. Ens sentim orgullosos de ser ciutadans de les Illes Balears, per bé que encara tenim molts reptes que hem d'afrontar de forma urgent i valenta.

La nostra visió política ens permet fer propostes econòmiques i socials equilibrades. No estam al servei dels grans poders ni al servei de cap ideologia desfasada i superada. Creiem en l'economia de mercat no condicionada ni desvirtuada pels interessos de les grans multinacionals, en la igualtat d'oportunitats, en el dret de propietat i en el paper moderador i regulador de les Administracions Públiques. Volem

estar al costat dels sectors productius locals, dels elements dinàmics de la nostra societat. També, però, volem estar al costat dels que ho passen malament, dels més vulnerables, dels indefensos, dels exclosos, aportant solucions valentes que vagin molt més enllà de la simple assistència, de l'almoïna com és el cas de la renda bàsica ciutadana, proposta que presentem en aquest Congrés i que desenvolupem en la Ponència Econòmica.

7. MUNICIPALISME

El gran fonament d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, la garantia de la seva solidesa, és el municipalisme, la proximitat. És mirar als ulls als ciutadans com a persones individualitzades amb noms, preocupacions, dificultats, ambicions i il·lusions. L'estructura territorial d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS ha estat i és el motor que ens permet ser on som i vertebrar un espai polític de centre i balearista. Si mirem la resta de territoris d'arreu de l'Estat, podrem veure que aquesta tasca no és ni tan senzilla ni tan bona d'assolir.

L'estructura territorial ens permet viure arran de carrer, involucrats amb els problemes i visions de la nostra gent, de la gent que viu a Balears. Per a EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS és essencial mantenir i enfortir aquesta estructura municipal. Som un partit amb limitacions mediàtiques i aquest handicap s'ha de compensar amb imaginació, amb el treball en xarxa, amb persones i grups actius als diferents pobles i ciutats d'arreu de les Balears.

Els ajuntaments són els garants de la política. Són l'administració més pròxima al ciutadà, on la relació és més directa i franca. Els ajuntaments són l'única administració que ha assolit els objectius de dèficit imposats per l'Estat: han sanejat els comptes i donat respostes a les necessitats diàries dels seus habitants. Els ajuntaments estan cansats de complir i rebre un tracte injust. Ni l'Estat, ni el Govern, ni els Consells haurien de veure els ajuntaments amb prevenció, com una administració a tutelar. Haurien d'acceptar els ajuntaments com una institució de la qual s'ha d'aprendre, d'una administració a la qual s'ha de donar la llibertat necessària per a garantir-ne l'èxit. En definitiva, els ajuntaments, com a l'administració més propera al ciutadà han de ser escoltats i s'han de tenir en compte, i de manera vinculant, les seves consideracions; les quals han de ser ateses, sobretot en aquelles polítiques d'aplicació municipal que provinguin de l'àmbit supramunicipal.

8. PALMA, UNA ASSIGNATURA A APROVAR

EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS té una assignatura pendent amb Palma. La nostra capacitat actual de presència i de fer arribar el nostre missatge a les grans ciutats és complexa. Però això no vol dir que no hàgim de fer front a aquesta situació dedicant-hi tots els esforços i recursos que siguin necessaris. El PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS no serà un gran partit mentre no tingui una presència seriosa a Palma i, per tant, declarem avui amb fermesa que volem aprovar aquesta assignatura.

La feina que fem al Parlament i al Consell ens permet que el projecte d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS- les seves idees i propostes- sigui conegut a la capital. Comptem avui amb un avantatge que no teníem fa dos anys. A les pròximes eleccions hem de ser capaços d'obtenir uns resultats a l'altura de les nostres aspiracions.

L'estratègia d'implantació i potenciació d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS a Palma implica fer feina a curt, mitjà i llarg termini. És necessari crear estructura territorial i tenir presència sectorial. Només treballant des de Palma es pot percebre el bategar de la ciutat, una ciutat que sempre ha donat mostres de vitalitat com ho demostren la gran quantitat d'iniciatives ciutadanes de tot tipus que, cada dia, se succeeixen a Palma i que reclamen, de forma peremptòria, l'atenció dels nostres responsables a ciutat. EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS ha de conformar un projecte seriós i de futur per a Palma, l'ha de saber comunicar i l'ha de posar a l'abast de la seva rica societat civil. Només així serem capaços de proposar solucions adequades a les permanents demandes de la nostra capital.

9. EL TERRITORI

Les Balears són un territori limitat sotmès a una gran pressió humana. Aquest no és un tema menor. No podem créixer de manera indefinida ni desproporcionada. Una política territorial desenvolupista seria pa per avui i fam per demà. Hem de mesurar molt bé el que fem i on ho fem. Morir d'èxit és un dels riscos que tenim.

Al llarg dels anys, les nostres institucions han estat capaces de bastir un model d'ordenació territorial prou equilibrat. Des de la Llei d'Espais Naturals de 1991, per no anar més endarrera, passant per les Directrius d'Ordenació Territorial o els Plans Territorials, la política de contenció del creixement és un fet inapel·lable a conservar. Durant anys s'ha restringit i això ho valorem, en general, positivament. Ara bé, allò que es pot fer, que s'ha considerat correcte, s'ha de poder desenvolupar amb la necessària seguretat jurídica.

L'equilibri territorial és un equilibri delicat amb múltiples implicacions. Som partidaris de mantenir la contenció. També som partidaris de l'agilitat en la tramitació d'allò que hem decidit que es podia fer. En aquest sentit, rebutgem utilitzar propostes demagògiques. Des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS som partidaris de mantenir polítiques territorials que no només vagin a favor dels rics, que és allò al fet que condueix l'increment de la parcel·la mínima en sòl rústic.

Defensem la declaració de nous parcs o l'ampliació dels ja existents com Es Trenc o Cabrera. Ara bé, ho fem pensant que s'ha de ser capaç de fer compatible la protecció amb l'aprofitament respectuós dels terrenys per part dels seus propietaris, sempre dins dels límits de les normatives de declaració d'aquests espais; les quals s'han de consensuar sempre i han de respectar, com no pot ser d'altre forma, la filosofia i els objectius de preservació que defineixen un parc natural. És cert que la propietat privada o pública no ha de ser element determinant per fer una declaració de parc. També és cert, però, que qualsevol declaració feta a esquesnes i amb tots els afectats en contra difícilment serà viable.

Una política de contenció, un territori limitat- insular- i una demanda externa important, necessàriament provoquen que l'habitatge sigui un bé escàs i, per tant, car. No ens enganem i no enganem a la societat. Culpar al lloguer turístic d'aquesta situació és una veritat a mitges. Els problemes d'habitatge són aquí i tenen una solució complexa però, en absolut, impossible: cal voluntat i idees decidides. S'ha d'actuar sobre els habitatges buits i especialment sobre els grans posseïdors que són les entitats financeres. I no només s'ha d'actuar imposant o restringint sinó també incentivant tant l'adquisició com el lloguer, centrant-nos particularment en la primera vivenda, l'habitatge familiar, eliminant gran part de la pressió tributària sobre ella i abaratint els costos financers de la seva adquisició, especialment pels més joves. El mercat de lloguer no acaba de funcionar, i no acaba de funcionar perquè els propietaris no obtenen dels poders públics les garanties legals que els incentivin a posar els habitatges en el mercat i que els haurien d'assegurar una ràpida i efectiva restitució i la reparació dels danys que puguin derivar-se del mal ús. El sistema normatiu, tributari i financer, no afavoreix com toca que els pisos puguin ser adquirits per les famílies i pels més joves. Des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS considerem que, de la mateixa manera que s'han d'adaptar les lleis tributàries, de finançament, de l'adquisició o d'arrendament del primer habitatge, les polítiques d'habitatge públic necessiten també una nova reformulació.

10. CONCLUSIONS

La situació exposada, les polítiques dels actuals governs a les diferents institucions, no sembla que acabin d'incidir amb la celeritat necessària en la recuperació de la situació anterior a la crisi, així com tampoc en la diversificació del model econòmic del país. En l'àmbit autonòmic, la dedicació dels principals esforços econòmics institucionals a les polítiques socials de subsidiació són propostes poc originals i gens valentes.

La definició d'un model de país centrat en les persones, amb propostes atrevides que suposin fer front, per primera vegada, al problema del monocultiu turístic, amb la creació de sòl industrial o redefinint i reorganitzant espais madurs amb acords de reconversió urbanística o d'esponjament (zones turístiques i ciutats dormitoris en les perifèries de les ciutats i pobles, amb la idea de fer més habitables, assequibles i dignes les nostres ciutats per a turistes però, sobretot, per aquells que hi hem de viure) i amb desconcentració dels serveis públics, tot definint i regulant en profunditat quins han de ser els pulmons verds de les nostres ciutats, pobles i illes per a les properes generacions.

En EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS pensem que és necessari apostar per la cultura perquè volem unes illes més cultes, més lectores, més espectadores, més preocupades per la creació artística, més innovadores i originals en elles mateixes. Capaç de reinventar-se a cada punt si és necessari. I perquè hi creiem, considerem del tot útil la creació d'un Consell de la Cultura amb representants de tots els sectors culturals (música, arts plàstiques, escèniques, literatura, arxius, biblioteques, museus) així com de les distintes formacions polítiques amb representació parlamentària. Però no volem administrar més amb els mateixos recursos, sinó que volem també més dotació econòmica en el sector cultural per garantir-ne l'accés als nostres conciutadans de la mateixa manera que ens preocupa

l'educació dels nostres infants, la sanitat per als nostres malalts i les pensions per a la nostra gent gran. La cultura no es pot deixar a l'ou, com ha fet fins ara el govern espanyol amb un 21% d'IVA cultural sobre els espectacles. Es tracta de promocionar i "vendre" el nostre món cultural perquè els turistes el visitin. I el comprin. Cal explotar vessants com el Miró mallorquí, Ceta i les Converses Literàries de Formentor, l'illa de Menorca i Albert Camús, Eivissa i Formentera i tota la plèiade de gent il·lustre que hi ha residit al llarg del temps. De la mateixa manera que és important per als qui venen, també es tracta de donar a conèixer el producte balear (sigui escultura, música, pintura o literatura) als nostres conciutadans però també a l'exterior: dins les terres de parla catalana, la resta de l'Estat espanyol i a les diverses fires estatals i internacionals: ARCO, Edimburg, Avinyó, Bolonya, Frankfurt... Fer quelcom semblant al que s'ha fet amb comerç: crear també un producte cultural balear fet d'aquí.

Des d'EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS exigim recuperar el consens que mai s'hauria d'haver perdut entorn del reconeixement de la Universitat com a única entitat oficial de referència en matèria lingüística, tal com proclama el nostre Estatut. Reclamem igualment la integració de plans culturals oblidats (Mapa de Biblioteques de Mallorca, redefinició dels espais culturals, etc.); la modificació de polítiques comercials amb la recuperació dels mercats municipals, del petit comerç o la creació d'autèntics mercats tradicionals als nostres pobles que fomentin les produccions locals a l'exterior gràcies al retorn que pot proporcionar el turisme; la reivindicació de competències per a la gestió d'infraestructures tan importants com els ports i aeroports reclamant-les a Madrid per a la seva ordenació i cogestió; tenint en compte sempre l'opinió de les persones afectades per a aquestes polítiques mitjançant veritables i valents mecanismes de participació (i no els actuals que se'ns ofereixen per part de la "nova política", basats en entretingudes votacions per Internet), i no només la dels experts en qüestions turístiques, de mobilitat o tecnològiques. Són grans qüestions, totes, per al debat aquests anys vinents.

Hem de fer un esment especial a la nostra petita i mitjana empresa, que suposa el 97% del teixit productiu balear amb un percentatge aproximat d'ocupació del 70%. Únicament apostant pel comerç illenc aconseguirem sortir més aviat de la crisi i consolidar un sector que està amenaçat greument per les grans superfícies.

Per altra banda, tampoc ens volem oblidar de les famílies de les nostres illes, en especial, les classes socials que pitjor ho estan passant amb la crisi i les polítiques del govern de torn. Per tant, des de EL PI-PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS ens marquem com a objectiu prioritari fer tot el que estigui al nostre abast per tal de tractar d'implementar o procurar la consecució de les mesures més adients de tot tipus i, en particular, socials, tributàries i fiscals, que facin possible que situacions lamentablement d'actualitat com les de pobresa energètica, manca d'habitatges o renúncies d'herències del patrimoni familiar formin part del passat o, si més no, que cada cop vagin minvant.

Continuar apostant per les noves tecnologies, cercant fórmules per acabar d'engegar definitivament el Parc Bit per la via de lligar la seva activitat al turisme però també als sectors primari i secundari, fixant l'objectiu, per exemple, en la bioconstrucció o amb l'estudi de l'aprofitament de recursos infrautilitzats com són els excedents agrícoles, els industrials i els residus urbans. Donam suport als nostres artesans de la

construcció tradicional, impulsant l'oferta i els productes relacionats amb la construcció de la pedra en sec, els oficis tradicionals (marès, pedra llaurada, morters de calç...) i la jardineria, proposant la utilització de les nostres espècies autòctones que no necessiten tant de consum d'aigua. Fer d'aquestes investigacions un referent turístic almenys en l'àmbit europeu.

Crear centres d'innovació i de tecnologia apropiada lligats a la construcció sostenible, l'economia local i la integració paisatgística, que no precisen de grans inversions però que, en canvi, proporcionen retorns importants en forma de diversificació econòmica i desestacionalització turística. La Fundació El Bulli o el BCC (*Basque Culinary Centre*) són exemples de centres d'innovació com els que proposem engegar des dels nostres centres de desenvolupament tecnològic, ja que les considerem molt més viables a curt i mitjà termini que d'altres projectes de més envergadura tecnològica i pressupost, més difícils d'implantar en el nostre territori en aquests moments de crisi i de dificultats financeres.

Fem feina pels interessos de les persones que viuen i treballen en cada una de les Illes Balears en la preservació de la nostra idiosincràsia, llengua, cultura, costums i forma de vida com a elements que conformen la nostra identitat i que es constitueixen com a eines d'integració i cohesió de tots els habitants del nostre territori. La nostra identitat nacional ni ha estat ni serà mai l'excusa per excloure ni marginar ningú, però tampoc serà una mera nota al peu de pàgina, relegada a un segon terme per projectes centralitzadors i uniformitzadors. La nostra identitat ha de ser un element central i vertebrador de la nostra societat.

Reclamem la defensa i la promoció d'un model polític, econòmic i de convivència pactat amb l'Estat en el si de la Unió Europea, basat en els principis d'honestedat, transparència, participació i, en definitiva, corresponsabilitat en la presa de decisions que afectin el nostre territori. Un model que defensi, promou i reforci un autogovern fonamentat en el municipalisme, la insularitat, potenciador del paper dels Consells Insulars, amb l'assumpció per part d'aquests del grau competencial més alt possible -com a administració de referència a cada illa i per als municipis menors-, i les mancomunitats. Des del convenciment que aquest és el model vertebrador de la realitat balear.

Manifestem un cop més el nostre compromís amb la defensa de les llibertats individuals dins del marc d'una societat del benestar. Creiem en una societat on les persones puguin decidir lliurement què fer amb la seva vida i com viure-la sense cap casta de discriminació per motius de sexe, religió, nacionalitat, etc. i ens comprometem fermament a rebutjar qualsevol retrocés en aquesta matèria. Declarem, així doncs, la preponderància de l'individu en el marc de l'economia social de mercat, atribuint als poders públics la responsabilitat de garantir la igualtat d'oportunitats, la universalitat dels drets socials fonamentals i l'arbitratge, en definitiva, dels mecanismes necessaris per a garantir la cohesió social i evitar-ne l'exclusió. A fi que els illencs arribin a ser una societat pròspera, moderna, en llibertat, plural i solidària.